

Slovenský výskum bodoval v Miláne – AI-asistovaný skríning diabetickej retinopatie získal prestížne ocenenie: správa z 10th SAN RAFFAELE OCT & RETINA FORUM, 19.–20. 3. 2026, Miláno, Taliansko

Redakčný príspevok

Doručené do redakcie | Received 15. 4. 2026

Na medzinárodnom kongrese **OCT Retina Forum 2026** v Miláne bola medzi tromi najlepšimi prácami ocenená štúdia slovenského autorského kolektívu s názvom **Seeing the Risk: Behavioral Benefits of AI-Assisted Retinal Screening in Type 1 Diabetes**. Práca vznikla v spolupráci diabetologického a oftalmologického pracoviska a reflektuje aktuálny trend integrácie skrínin- gových programov do rutinného manažmentu pacien- tov s ochorením diabetes mellitus.

Autorský kolektív (**Ilavská L, Štefaničková J, Ilavská A, Jackuliak P**) prepája klinickú prax diabetologickej am- bulancie s oftalmologickým vyšetrením v špecializo- vanom retinálnom centre. Väčšina pacientov zarade- ných do analýzy bola vyšetrená v retinálnom centre Polikliniky ProCare na Betliarskej ulici v Bratislave, pričom pacienti boli systematicky odosielaní z diabe- tologickej ambulancie Medispektrum.

Štúdia sa zameriavala na využitie umelej intelligen- cie (AI) pri skríningu diabetickej retinopatie realizova- nom priamo v diabetologickej ambulancii, s následným oftalmologickým potvrdením nálezu. Tento model re- flektuje medzinárodné trendy, podľa ktorých je skrí- ning diabetickej retinopatie čoraz častejšie integrovaný do primárnej diabetologickej starostlivosti.

Z klinického hľadiska výsledky potvrdzujú, že skrí- ningové vyšetrenia predstavujú zásadný nástroj včas- ného záchytu mikrovaskulárnych komplikácií diabetu. Skúsenosti z krajín, v ktorých je tento model implemen- tovaný (napr. Veľká Británia, škandinávske krajiny, Česká republika, Taliansko), dlhodobo poukazujú na jeho prínos v redukcii pokročilých štádií diabetickej retinopatie a prevencii straty zraku.

Dôležitým prínosom prezentovanej práce je aj po- tvrdenie, že tento prístup je realizovateľný a efektívny v podmienkach Slovenska. Praktická implementácia skríningu v diabetologickej ambulancii umožňuje iden- tifikovať rizikových pacientov včas a cielene ich odoslať

na oftalmologické vyšetrenie, čím sa optimalizuje tok pacientov a zvyšuje efektivita využitia špecializovanej starostlivosti.

Okrem diagnostického prínosu štúdia poukázala aj na významný behaviorálny efekt. AI-asistovaný skrí- ning zlepšoval porozumenie pacientov vlastnému ochoreniu a viedol k vyššej adherencii k liečbe. Vizua- lizácia nálezu a okamžitá spätná väzba zohrávajú vý- znamnú úlohu v edukácii pacienta a podporujú jeho aktívne zapojenie do liečebného procesu.

„Skríning diabetickej retinopatie v diabetologickej ambulancii nevnímame ako náhradu oftalmologické- ho vyšetrenia, ale ako jeho efektívne doplnenie. Umož- ňuje nám zachytiť rizikových pacientov skôr a cielene ich odoslať na špecializované pracovisko,“ uvádza doc. MUDr. Jana Štefaničková, PhD.

Linda Ilavská, MBA, sa problematike skríningu diabeti- kej retinopatie venuje dlhodobo – už počas štúdia v rámci vedeckej odbornej činnosti ŠVOČ, pričom sa aktívne po- dieľa aj na organizácii a realizácii vyšetrení v klinickej praxi. Výsledky jej práce vzbudili záujem aj na medzinárodnej úrovni a v súčasnosti je opakovane oslovovaná zahraň- čnými pracoviskami na ich prezentáciu. Spolupráca s Le- kárskou fakultou Univerzity Komenského prináša v tejto oblasti konkrétne výsledky, ktoré boli opakovane prezen- tované a publikované na domácich, európskych aj sveto- vých odborných fórach. MUDr. Adriana Ilavská, PhD., sa dlhodobo venuje rozširovaniu preventívnych skríningo- vých vyšetrení v diabetologických ambulanciách.

Po udelení ocenenia bola práca zároveň vybraná na prezentáciu v hlavnom programe kongresu pred takmer 500 odborníkmi z oblasti oftalmológie z celého sveta, čo ďalej podčiarkuje jej odborný prínos a medzi- národný význam.

Z pohľadu diabetológie ide o dôležitý krok smerom k integrovanej starostlivosti o pacienta s ochorením diabetes mellitus. Podľa prof. MUDr. Petra Jackuliaka,

PhD., MPH, FRCP, FEFIM, hlavného odborníka pre diabetológiu a prodekana Lekárskej fakulty UK, predstavuje tento model praktický a udržateľný spôsob, ako zlepšiť dostupnosť skríningu komplikácií diabetu bez neúmerného zaťaženia zdravotného systému.

Prezentované výsledky tak potvrdzujú, že systematický skrínung diabetickej retinopatie realizovaný v úzkej spolupráci diabetológa a oftalmológa má potenciál významne zlepšiť kvalitu starostlivosti o pacientov a priblížiť slovenskú prax k štandardom vyspelých zdravotníckych systémov.

